

Molen “De Bol” in Varik

Er bestaat al heel lang een molen in Varik.

Toen er nog een kasteel was aan de Waalbandijk bezat de heer een molen.

In een oorkonde van rond 968 staat Dat Keizer Otto I een curtis (hof) Feldrike (Varik) schenkt aan graaf Widergeld. Bij dat hof hoorde het molenrecht met maaldwang, het visrecht in de Waal, het recht om een veer te hebben en het collatierecht (recht om een priester te benoemen).

Dus de heer had een molen, waar alle pachters van zijn landerijen hun graan moesten brengen om te laten malen.

In het begin van de 13e eeuw wordt er nog gesproken van “huys ende slot tot Vauderich, met de hofstat en de bongert binnen sijnen cingel daerto behorende, ende den wind ende windmeulen to Vauderich”

In het midden van de 17e eeuw wordt er zelfs gesproken van “Het slot Molenhuysse” Dus het kasteel als onderdeel van de molen.

Op oude kaarten is ook goed te zien dat de molen er lang geweest is.

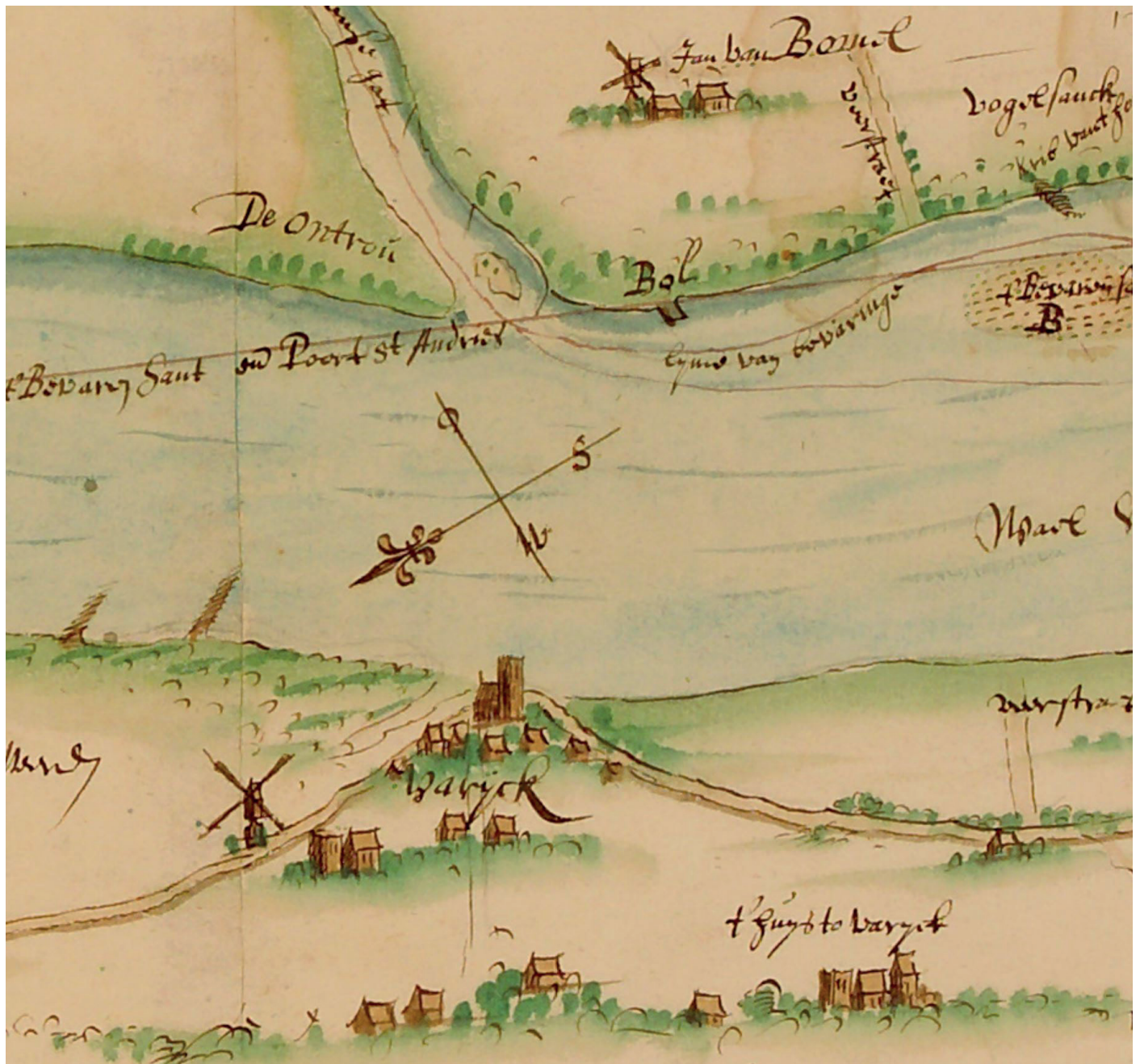
Hieronder een kaart uit 1517. Hierop zie je het kasteel met de molen op de dijk. Op de tekening lijkt het een standaardmolen. Later is er in ieder geval een wipmolen gekomen.

De molen heette ‘De Zwaan’. Er was ook een herberg in Varik die ‘De Zwaan’ heette. Deze herberg brandde af in juni 1865.

De wipmolen is afgebrand in de nacht van 16 op 17 juli 1865 dus één maand na zijn naamgenoot de herberg De Zwaan. In 1867 is de huidige molen gebouwd.

Hieronder een kaart uit 1642 met de molen van varik en die van Heerewaarden, waarvan de eigenaar Jan van Bommel was.

Hieronder een kaart uit 1657

1699

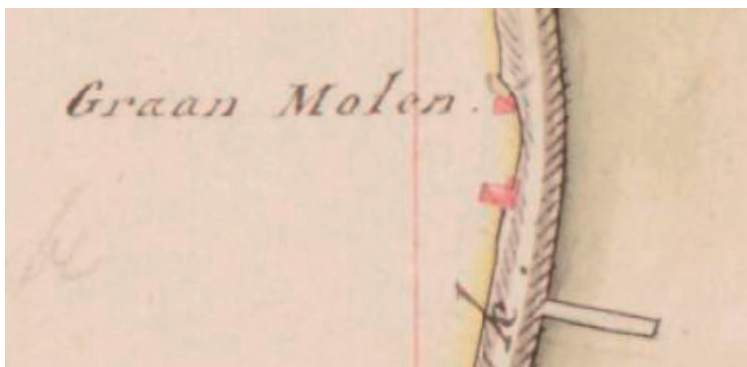
1733

1786

1811

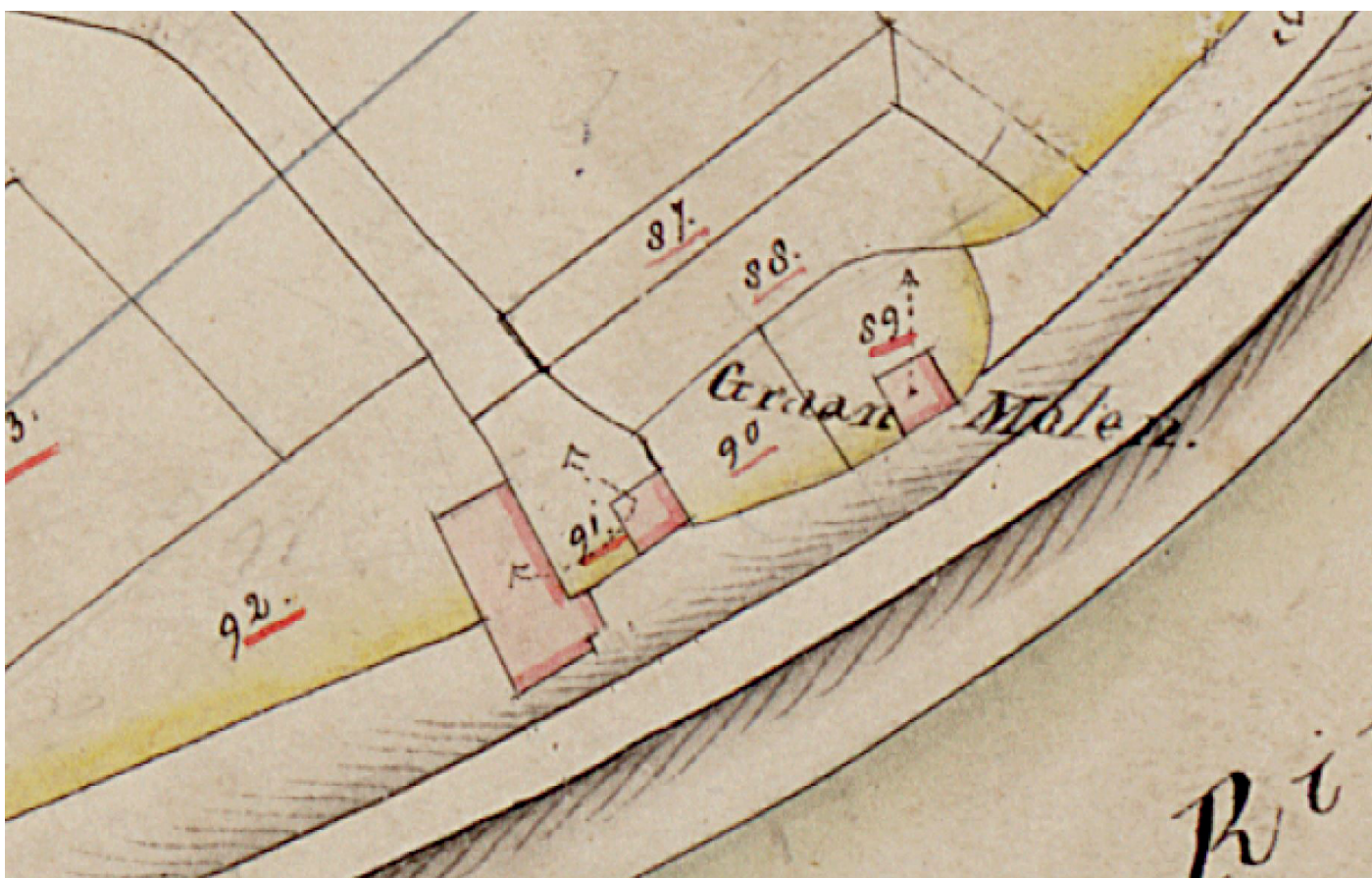
1810

1828

In 1810 zorgt Napoleon ervoor dat alle woningen en percelen in kaart worden gebracht. Hieronder de kaart uit 1832 met de percelen van de molenaar. Op B89 staat de molen. Antonie Verweij, de molenaar heeft de percelen B86, 87, 88, 89, 90 en 91. Op perceel 91 is zijn huis met schuur, want in een wipmolen is weinig woonruimte.

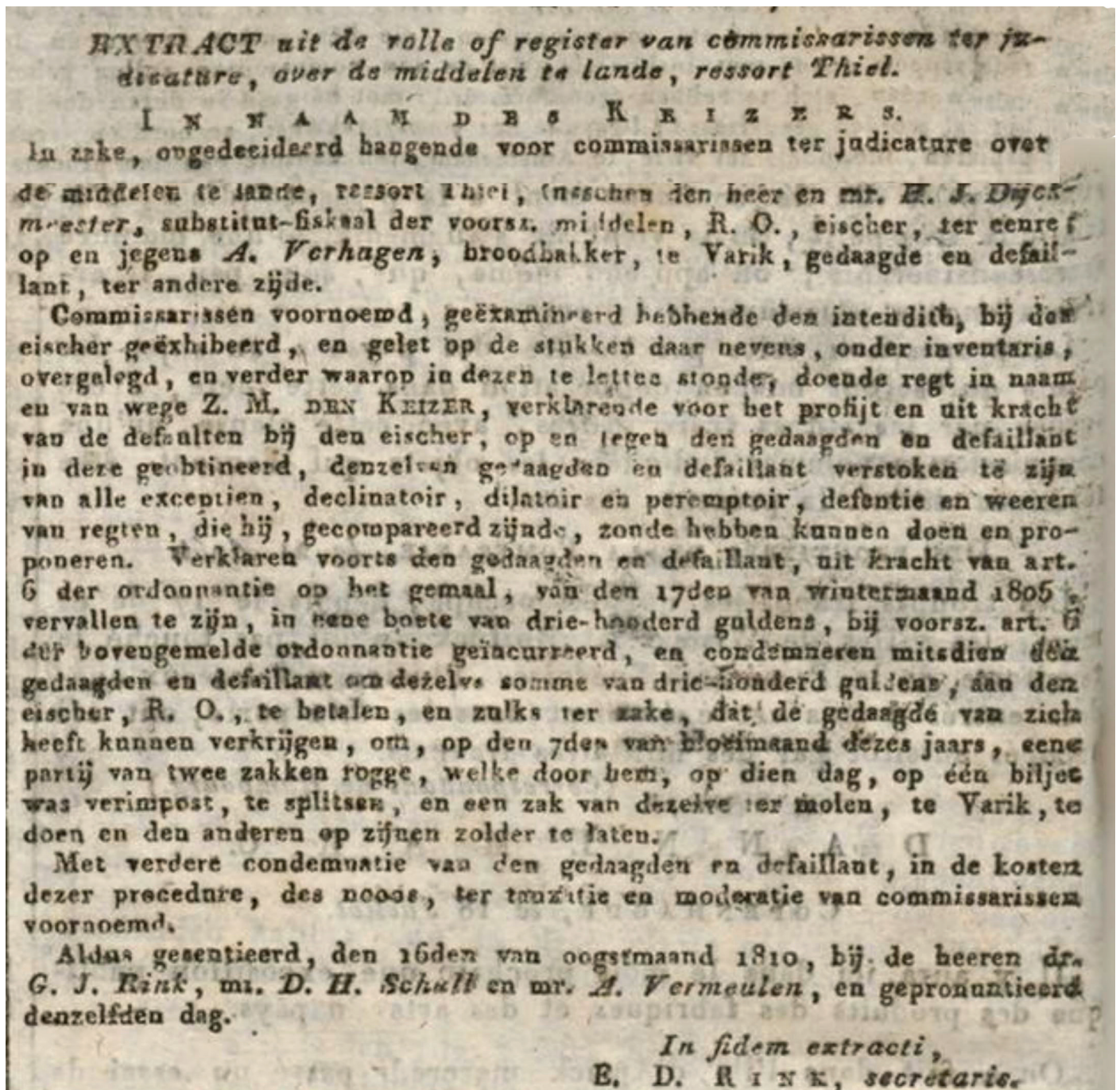

85	Verweij	Antonie	Molenaar	Parik	bouwten	19660
86	"	"	"	"	boomgaard	5490
87	"	"	"	"	Willegraaf	310
88	"	"	"	"	Willegraaf	530
89	Parik	de Polder van	"	"	Waterloosfing	820
90	Verweij	Antonie	Molenaar	Parik	Molen en erf	310
91	"	"	"	"	tuin	230
92	"	"	"	"	Thuis Schuur	390

We zien hieronder dat in de Franse tijd de rechtzaken goed gedocumenteerd werden.

In 1810 was Arie Verhagen (1762-1822) hier de bakker. Hij had van een zekere R.O. twee zakken rogge gekregen om te laten malen. Eén zak bracht hij naar de molen, maar hij had de andere zak verduisterd op zijn zolder.

Hij kreeg hiervoor een boete van 300 gulden. Wat in die tijd wel erg veel moet zijn geweest. Hij moest ook de kosten van procedure betalen.

Op 28 mei 1841, rond twee uur in de middag, brak er een hevige brand uit in de woning van molenaar A. Verwey in Varik. Binnen een half uur werden het huis, het achterhuis, de schuur, de stal en een hooiberg een prooi van de vlammen, samen met het meubilair, de granen en het hooi, de landbouwmachines en het vee dat ze bevatten. De oorzaak van deze ramp wordt toegeschreven aan de onvoorzichtigheid van een kind. De schade is des te groter omdat de gebouwen veel lager waren verzekerd dan hun waarde.

— Le 28 mai, vers deux heures de l'après midi, il a éclaté un violent incendie dans l'habitation du meunier A. Verwey à **Varik**. En moins d'une demi-heure, la maison, l'arrière-corps de logis, la grange, l'étable et une meule de foin sont devenus la proie des flammes, avec le mobilier, les céréales et fourrages, les instrumens aratoires et le bétail qu'ils contenaient. On attribue la cause de ce sinistre à l'imprudence d'un enfant. Le dommage est d'autant plus considérable que les bâtimens étaient assurés beaucoup au-dessous de leur valeur.

Art. 230

NAAM.	VOORNAMEN.	BEROEP.	WOONPLAATS.
Verweij	Antonie	Molenaar	Varik

EIGENAAR:

EIGENAAR.....

Fruchtgebruiker.....

Volgnommer.	POLDER, GEHUCHT of PLAATSELIJKE BENAMING.	VERWIJZING NAAR				SOORT der EIGENDOMMEN.	Volgnommer der gebouwe eigendommen.	INHOUDS-GROOTTE VAN IEDER PERCEEL.		Klassering.	Kadastraal inkomen van ieder perceel, zonder aftrek der polder- en dijkslasten.	Bedrag van den aftrek wegens polder- en dijkslasten.	BELASTBAAR INKOMEN VAN IEDER PERCEEL.		BEKNOPTE OMSCHRIJVING der PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN.	Verwijzing naar de Supplettoire Aanwijzende Tafel.	Aanwijzing der artikelen en der volgnummers van deze lijst.			
		Sectie.	N ^o . der percelen.	Deel.	Nommer.			b.	r. c.				f. c.	f. c.			Ongehouwd.	Gebouwd.	Waarnaar getrokken.	Waar overgebracht.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	
1	A	47				Westerland	1	52	4	38 61	11 19	27 42		Dijk R st 1851.				230	20	
2	B	54				"	7	30	2	19 24	19 06	18		Verdeeling R 1854				604	1	
3		53				"	40	50	2	40 50	16 4	39 06		"				"	2	
4		55				Boezem	1	56	12	58 98	89 2	50 06		Verk. R 1851 no 5				313	1	
5		56				Boezem	5	50	2	24 71	339	21 32		Dijk R st 1851				314	1.2	
6		57				Boezem	3	4	2	49	48	01		Verdeeling R 1854				230	16	
7		58				"	5	50	2	85	80	01		"				603	5	
8		59				Boezem	3	10	2	105	104	01	180	"				"	6	
9		60				"	2	10	2	78	77	01		"				"	7	
10		61				Boezem	2	10	2	133	13	1 18	27	"				"	8	
						Boezem	2	10	2	133	13	1 18	27	"				"	9	

Het is heel slecht te lezen, maar we zien hier de leggerartikel waarin staat dat Antonie Verweij (1791-1865) deze percelen bezat en nog andere percelen. Hij was in 1823 getrouwd met Steijntje Verweij en zijn woonden in het huis op perceel B91.

In 1853 neemt Jan Verhagen samen met Jacoba Verhagen het stokje over als molenaar/bakker. Jan is geboren in Varik maar beheerde de molen in Deil. Deze molen was in de middeleeuwen ook bezit van de heer van Varick.

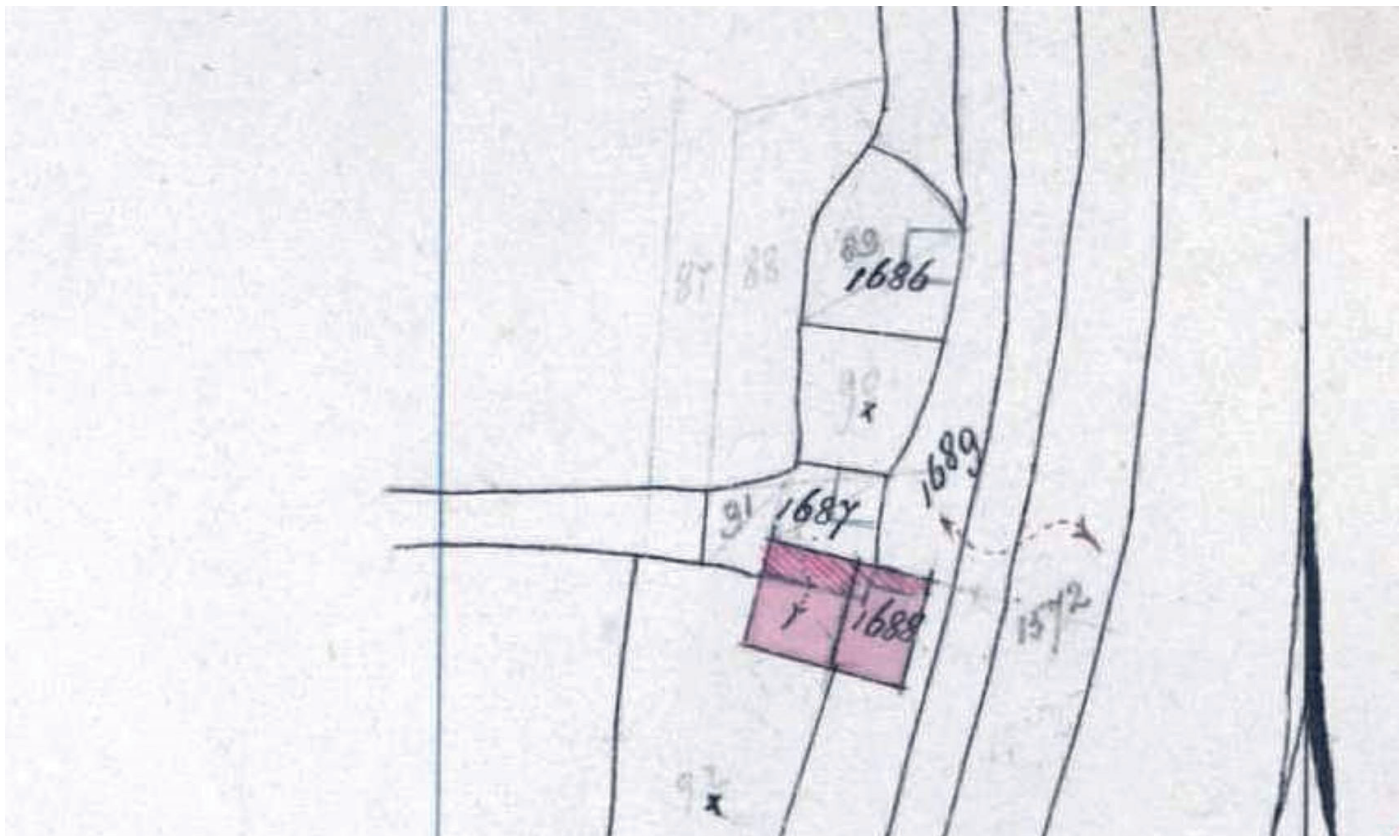
N A A M.		V O O R N A M E N.		B E R O E P.		W O O N P L A A T S.		AANW.													
EIGENAAR		Verhagen		Jan		Molenaar		Deil		mod. EIGENAAR: Jacoba Verhagen											
FRUCHTGEBRUIKER. ERFPACHTER, OF RECHT VAN OPSTAL.																					
Volgnommer.	POLDER, GEHUCHT, of plaatselijke benaming.	VERWIJZING NAAR		SOORT der eigendommen.	Plaatselijk nummer der gebouwe eigendommen.	INHOUDS-GROOTTE van ieder perceel.	Klascring.	Kadastraal inkomen van ieder perceel, zonder aftrek der polder- en dijks-lasten.	Bedrag van den aftrek wegens polder- en dijks-lasten.	BELASTBAAR INKOMEN van ieder perceel.		BEKNOPTE OMSCHRIJVING der plaats gehad hebbende veranderingen.	VOLGNUMMER van de supplettoire aanvullende tabel.	AANWIJZING der artikel en volgnummers van deze lijst:							
		de kadastrale plans.	het algemeen register der hypotheeken.							Ongebouwd.	Gebouwd.			Waarnaar getrokken.	Waar overgebracht.	Artik.	Volgnummer.	Artik.	Volgnummer.		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.		
1		B 86	107	29	boezem	0 54 90	2	24 71	3 39	21 32		Verkoop 1867/19			230	16	728	12			
2	Boel 4 ² -4 ³	B 506	"	"	dijkstelling	"	"	"	"	"	"	} in cond.			"	17	893	1			
3	" 4 ² -4 ⁴	B 509	"	"	dijkstelling	"	"	"	"	"	"				"	"	"	18	"	2	
4	" 112'-112 ²	B 679	"	"	dijkstelling	"	"	"	"	"	"				"	"	"	19	"	3	
5		B 87	"	"	witgepad	0 03 10	2	0 49	0 48	0 01					"	"	"	6	728	13	
6		B 88	"	"	witgepad	0 03 30	2	0 55	0 54	0 01		"	"	"	"	7	"	14			
7		B 89	"	"	molenaar	0 03 10	200	1 05	1 04	0 01	180	"	"	"	"	8	"	15			
8		B 90	"	"	tuin	0 02 30	3	0 78	0 77	0 01		"	"	"	"	9	"	16			
9		B 91	"	"	boezem	0 03 90	5	1 33	0 15	1 18	27	"	"	"	"	10	"	17			
10		B 92	"	"	weiland	1 11 10	4	2 46	1 40	0 06		"	"	"	"	12	"	18			

Maar in 1865 brand de molen helemaal af.

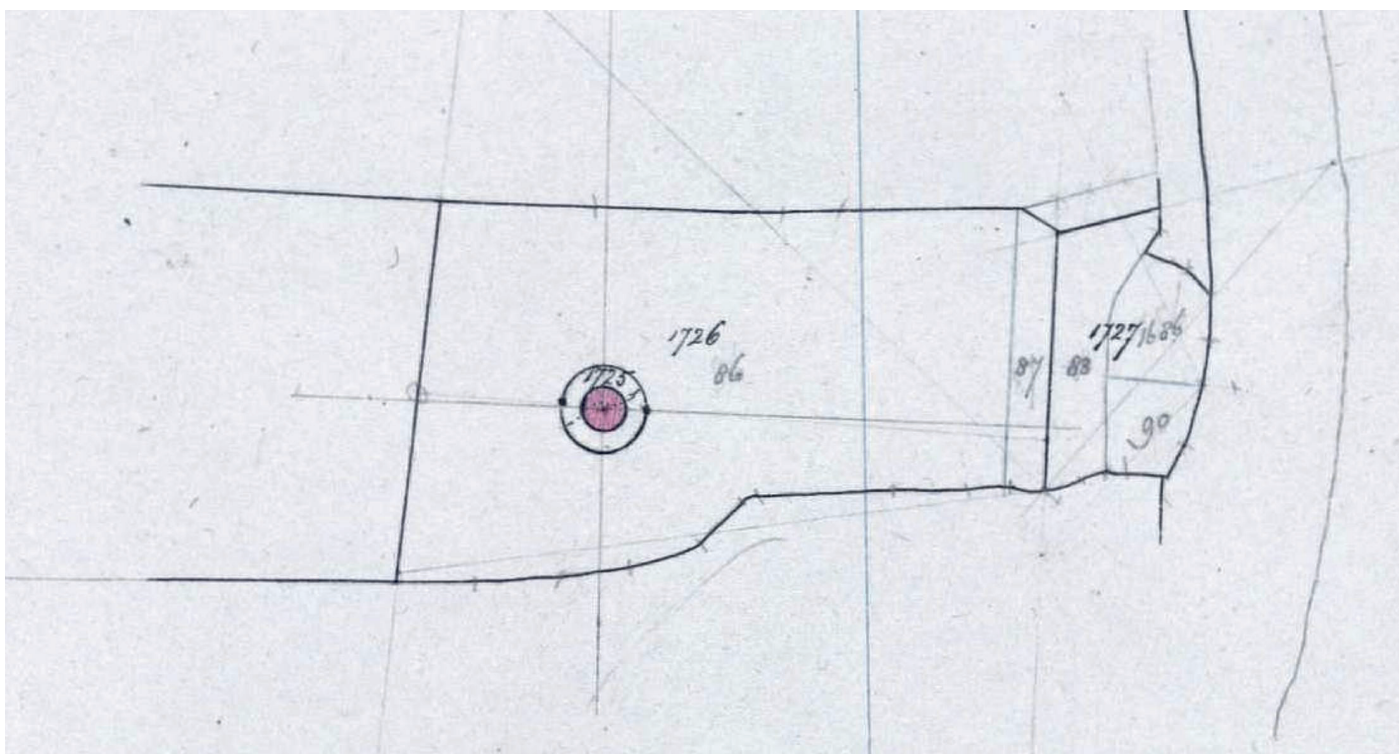
Twee jaar later in 1867 wordt een nieuwe molen gebouwd, meer landinwaarts. Niet op dezelfde plek, dat werd niet toegestaan omdat de karrenpaarden van de zwaaiende wieken zouden kunnen schrikken.

Deze keer wordt het een stellingmolen, omdat hij niet meer op de dijk staat en toch genoeg wind moet vangen.

Hieronder een tekening van 1867 waarop de molen is verdwenen aan de dijk. Het huis op B91 is ook verdwenen en het huis op B92 is vergroot en is nu B1688. Het dient tevens als herberg.

En hier een tekening uit 1868 met de nieuwe molen op perceel B1725

Jan Hendrik Verhagen (1818-1910), de broer van Jan Verhagen gaat de molen overnemen. Hij is tevens herbergier en bakker, landbouwer en gemeenteontvanger. Hij is getrouwd in 1844 met Weintje van Waarden (1820-1901).

We zien op regel 12 dat op B86 een nieuwe molen is gebouwd in de boomgaard. Op regel 15 zien we dat de molen is afgebrand. Op regel 17 is het huis en de schuur verbouwd.

Op regel 21 krijgt de molen nummer B1725

EIGENAAR				VOORNAMEN.				BEROEP.				WOONPLAATS.				ART. 728			
Verhagen				Jan Hendrik				Herbergier				Varik				EIGENAAR:			
VRUCHTGEBRUIKER.								Bakker											
ERFPACHTER, OF REGT VAN OPSTAL.								Landbouwer											

Volgnommer.	POLDER GEHUUCHT, of plaatselijke benaming.	VERWIJZING NAAR				SOORT der eigendommen.	Plaatselijk nummer der gebouwdde eigendommen.	INHOUDS-GROOTTE van ieder perceel.	Klassering.	Kadastraal inkomen van ieder perceel, zonder aftrek der polder- en dijkslasten.	Bedrag van den aftrek wegens polder- en dijkslasten.	BELASTBAAR INKOMEN van ieder perceel:		BEKNOPTTE OMSCHRIJVING der plaats gehad hebbende veranderingen.	VOLGNUMMER van de suppletore aanvullende tabel.	AANWIJZING der artikel en volgnummers van deze lijst:			
		de kadastrale plans:		het algemeen register der hypotheeken.								Ongebouwd	Gebouwd.			Waartuit getrokken:	Waartoe overgebracht:		
		de kadastrale plans:	het algemeen register der hypotheeken.	Artikel	Volgnummer.													Artikel	Volgnummer.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
								b.	r.	e.	f.	c.	f.	c.	f.	c.			
12	B 86	in gr. boomgaard						54 90 2		24 71	3 39	21 32		Nieuw gebouwd 1869/8	603	1	728	21	22
13	B 87	in gr. boomgaard						3 10 2		47	48	01		in		5	"		22
14	B 88	in gr. boomgaard						5 30 2		85	84	01		Minusverandering 1869/9		6	"		23
15	B 89	in gr. boomgaard						3 10 200		105	104	01	130	afgebrand 1867/16		7	728	19	
16	B 90	in gr. boomgaard						2 30 3		78	77	01		Minusverandering 1869/9		8	"		23
17	B 91	in gr. boomgaard						3 90 5		1 38	15	118	27	Verbouwd 1867/17		9	728	20	1
18	B 92	in gr. boomgaard						11 10 4		2 46	144	97				10			
19	B 166	in gr. boomgaard						5 93 40		173 65	51 14	122 48	213	Minusverandering 1869/9		15	728	23	
20	B 167	in gr. boomgaard						5 93 40		173 65	51 14	122 48	213			16			
21	B 1725	in gr. boomgaard						5 93 40		173 65	51 14	122 48	213			17			
22	B 1726	in gr. boomgaard						5 93 40		173 65	51 14	122 48	213			18			
23	B 1727	in gr. boomgaard						5 93 40		173 65	51 14	122 48	213			19			

Door Sterfgeval gevraagd een
Molenaarsknecht,
ongehuwd, om terstond in dienst
te treden, P. G., van goede ge-
tuigschriften voorzien. Brieven fr.
aan H. VERHAGEN, Molenaar te
Varik hij Tiel.

Advertentie 18 aug. 1890

Ter gelegenheid van zijn
zilveren ambtsjubileum zijn den
heer **H. Verhagen**, ontvanger
te Varik (Gelderland), vele blij-
ken van hoogachting en waar-
deering ten deel gevallen. —

H. Verhagen.

Jan Hendrik Verhagen en Weintje van Waarden hebben een zoon: Jan Marinus Verhagen (1864-1952) deze gaat in 1910 de molen overnemen en is de nieuwe molenaar. Jan Marinus Verhagen trouwt ook in 1910 met Maria Hendrika Hol uit Ophemert.

Hij blijft de molenaar tot 1950 dan neemt Jan Hendrik van Waarden (1907-??) de zoon van Roelof van Waarden in de Kerkstraat (nu openluchtmuseum) het over.

De molen in 1930

De molen in 1950

EIGENAAR.....		Van Waarden, Jan Hendrik		Huifpeler, landbouwer		Varik 37 34		Reg. 50/5061 d. 19/6 d. 1927	
MEDE-EIGENAREN.....									
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER, OF BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING.....									

Volgnummer	POLDER, GEHUUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht, enz.)	VERWIJZING NAAR		SOORT VAN EIGENDOM	GROOTTE	Kadastraal inkomen zonder aftrek der polder- en dijkslasten.	Bedrag van den afstrek wegens polder- en dijkslasten.	Belastbare opbrengst. Ongebouwd.	BELASTBARE OPBRENGST.		BEKNOPTE OMSCHRIJVING der plaats gehad hebbende VERANDERINGEN.	AANWIJZING der artikelen en volgnummers van dit register						
		het kadastrale plan.	het register van overschrijving (hypotheek).						Ongebouwd.	Gebouwd.		Waaruit getrokken.	Waar overgebracht.					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
2		1/25	588/103	hozenmole	0160/106		4.		1/0	163	d. 1927 Verkoop d. 1928	72844	1078	2				

In 1956 verkoopt Jan hendrik van Waarden de molen weer aan Huibert Knobbout, veehandelaar.

Het adres is dan Waalbandijk A37

Hij bezit de molen tot 1961. Dan verkoopt hij hem aan Peter van Galen

ART. 2110.		N A A M.		VOORNAMEN.		BEROEP.		WOONPLAATS.		VARIK	
EIGENAAR.....		Knobbout		Huibert		veehandelaar		Varik		geb. 19-1-1905. Waalbandijk A37	
MEDE-EIGENAREN.....											
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER OF BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING ..											

Volgnummer.	POLDER, GEHUUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht, enz.)	VERWIJZING NAAR		SOORT VAN EIGENDOM	GROOTTE	Bedrag der geschitte polderwaden per hectare, vermindert met den wegens polder- en dijkslasten.	Bedrag per hectare van den afstrek wegens polder- en dijkslasten.	Jaar waarin een vrijdom vereist.	BELASTBARE OPBRENGST.		BEKNOPTE OMSCHRIJVING DER PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN.	AANWIJZING DER ARTIKELIN EN VOLGNOMMERS VAN DIT REGISTER						
		het kadastrale plan.	het register van overschrijving (hypotheek).						Ongebouwd.	Gebouwd.		Waaruit getrokken.	Waar overgebracht.					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
1.	1. 1964 Verkoop d. 1965	B. 585	1043/71	g. helling	35 2				01		d. 1962 Verkoop d. 1963	2138	1					
2.	" 1925 id. Verkoop d. 1926	" 1925	id.	g. helling	0160/160	4			170		id.	"	2					

Als Van Galen het koopt is het al een bouwval. Zo staat het hier ook bij regel 2: molenbouwval en erf

ART. 2138.		N A A M.		VOORNAMEN.		BEROEP.		WOONPLAATS.		VARIK	
EIGENAAR.....		van Galen		Peter 23-4-29		fruitkweker, landb.		Varik		i. g. m. Gerritje Bernardina Gijberta Maclean 20-4-34 Waalbandijk 46	
MEDE-EIGENAREN.....											
VRUCHTGEBRUIKER, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER OF BEZITTER VAN HET RECHT VAN GEBRUIK EN BEWONING ..											

Volgnummer.	POLDER, GEHUUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht, enz.)	VERWIJZING NAAR		SOORT VAN EIGENDOM	GROOTTE	Bedrag der geschitte polderwaden per hectare, vermindert met den wegens polder- en dijkslasten.	Bedrag per hectare van den afstrek wegens polder- en dijkslasten.	Jaar waarin een vrijdom vereist.	BELASTBARE OPBRENGST.		BEKNOPTE OMSCHRIJVING DER PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN.	AANWIJZING DER ARTIKELIN EN VOLGNOMMERS VAN DIT REGISTER						
		het kadastrale plan.	het register van overschrijving (hypotheek).						Ongebouwd.	Gebouwd.		Waaruit getrokken.	Waar overgebracht.					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
2		1/25	id.	molenbouwval erf	160/160	4			170		d. 1964 Verkoop d. 1965	"	2					

De bouwval in de jaren '50, de stelling is al aardig kapot

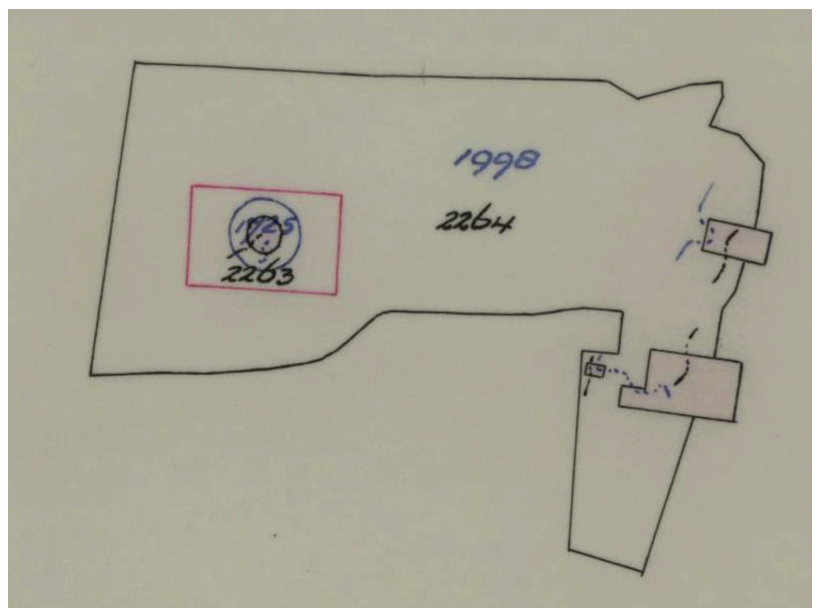
De molen in 1960 vlak voor de restauratie. Nu helemaal zonder stelling.

De roeden van de wieken kwamen nog uit de molen van Est die in 1924 werd afgebroken. Zij werden toen bij het installeren 2,5 m ingekort tot 21,5 m. Dus de molen van Est had een vlucht van 24 m.

De firma Coppes uit Bergharen doet de restauratie in 1964.

De molen in 1966 na de restauratie van 1964

In 1963 verkoopt Van Galen het aan het Prins Bernhardfonds.

In 1964 werd deze molen als hoofdprijs van een loterij van het fonds aangeboden. De winnaar was iemand in een rolstoel. Die zag de molen niet zitten. En kreeg een vergoeding van 16.000 gulden. Toen werd besloten dat mevrouw S.C. Bouwman-Kingma, één van de subsidieverstrekkers van het fonds de nieuwe eigenaar van de molen zou worden. Zij kocht de molen voor 19.000 gulden

Molen te Varik hoofdprijs in de nieuwe Anjerloterij

(Van een onzer verslaggevers)

OP een van de 1.800.000 loten van de Anjerloterij 1963, die men in de komende maanden hoopt te verkopen, zal de hoofdprijs, de stenen korenmolen te Varik, in de Betuwe vallen. Met 25 mille aan contanten én een auto, zodat er alle mogelijkheden voor de winnaar zijn de molen als weekendverblijf te gebruiken. De molen heeft geen enkel emplooi meer; hij wordt op het ogenblik gerestaureerd.

Uit deze loterij hoopt het Prins Bernhardfonds een opbrengst te verkrijgen van ruim één miljoen gulden. Dit bedrag zal worden besteed aan subsidies van culturele aard, die door het Prins Bernhard Fonds worden verleend of door de provinciale anjerfondsen. In 1962 werd in het geheel voor ruim 1.200.000 gulden aan subsidie verstrekt. Om de twee jaar wordt het Prins Bernhardfonds in staat gesteld een loterij te organiseren.

Hoewel het om grote bedragen gaat blijkt soms dat deze nog niet hoog genoeg zijn. Het is, bijvoorbeeld, niet mogelijk geweest om de Aristoteles van Rembrandt die in New York voor 8,5 miljoen gulden werd verkocht voor Nederland te

behouden. Had men iets meer gehad of meer gelden kunnen verwerven — het verschil was altijd nog twee miljoen gulden — dan ware het mogelijk geweest de Aristoteles te verwerven voor een Nederlands museum.

Evenals de vorige anjerloterij heeft ook deze het kenmerk, dat op elke tien opeenvolgende loten een prijs valt. Op alle loten namelijk waarvan het laatste nummer overeenkomt met dat van het lot, waarop de hoofdprijs valt kan men een pocketboek krijgen. Behalve de 162.000 pocketboeken worden ook 16.200 grammofoonplaten, 1620 boekenrekken, 162 draagbare radio's, vijftien prijzen van f 1500 en twee geldprijzen van f 25.000 toegekend.

Een ander nieuw element is, dat aan deze anjerloten vier coupons ter waarde van 25 cents zijn gehecht, met een gezamenlijke waarde derhalve even groot als de prijs van het lot. Op elke coupon kan men op bepaalde artikelen 25 cents

reductie krijgen, zodat men het lot kan „terugverdienen”.

Toen hij op een persconferentie te Amsterdam de hoofdprijs, de molen te Varik aankondigde sprak prof. Asselbergs (Anton van Duinkerken) de hoop uit, dat hij gewonnen zou mogen worden, door iemand die er „Lettres de mon moulin” zou schrijven. In elk geval, vertelde ons de burgemeester van Varik, kan men uit de raampjes boven in molen de toren van Lith zien, het dorp waaraan Antoon Coolen zijn „Dorp aan de rivier” wijdde. De molen staat op 85 meter afstand van de Waaldijk, op een paar honderd meter van de oude toren van Varik en het veerhuis zonder veer, maar met vergunning.

De vondst een molen tot hoofdprijs van een loterij te bestemmen valt samen met het veertigjarig bestaan van de vereniging De Hollandse Molen en met de uitgifte van een serie zomerpostzegels met molens.

De nu nog vervallen korenmolen van Varik — een dorpje aan de Waal tussen Zaltbommel en Tiel — krijgt, zoals gemeld, na een grondige restauratie een nieuwe bestemming: weekendhuisje voor een nu nog onbekende Nederlander, die de hoofdprijs wint in de grote loterij van het Prins Bernhardfonds.

De molen staat een meter of tachtig achter de Waaldijk en zo'n driehonderd meter van de dorpsstoren van Varik langs een van de mooiste wegen van de Betuwe — een weg, die terecht is opgenomen in de jaarlijkse Betuwe-bloesemtocht.

Wie won hoofdprijs - MOLEN, AUTO én 25.000 GULDEN - in de Anjerloterij?

(Van een onzer verslaggevers)

WIE heeft de romantische molen in Varik aan de Waal gewonnen, de hoofdprijs in de Nationale Anjerloterij? Bij het Prins-Bernhardfonds en het reclamebureau Laurens Daane had zich gisteravond de eigenaar van het maandag uit de bus gekomen nummer C 664507 nog niet gemeld. Bij de hoofdprijs zijn inbegrepen een bedrag van f 25.000,— en een personenauto.

Ook voor de twee andere hoofdprijzen, eldbedragen van 25 mille, die automatisch op de lotnummers A 664507 en B 664507 vielen, hebben zich nog geen kandidaten gemeld. De loten-in-kwestie zijn verkocht.

Het totale aantal verkochte loten bedraagt 1.450.000: dit is 350.000 minder dan was geraamd. Af te leiden uit het lotnummer van de hoofdprijs zijn verder beschikbaar: vijftien waardebonnen van f 2500, 162 draagbare radio's, 1620 boekenrekken, 16.200 grammofoonplaten van Godfried Bomans en 162.000 pocketboeken.

Winnaar Anjer-loterij nog onbekend

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 17 juli — Wie de grote winnaar is van de Anjer-loterij „Een op tien” is nog niet bekend. Dinsdag vond in Amsterdam de trekking plaats. Het winnende nummer werd 664507.

De houder van lot C 664507 krijgt een romantische molen in Varik aan de Waal, een personen-auto en een bedrag van 25 duizend gulden. De houders van de loten A 664507 en B 664507 krijgen ieder 25 duizend gulden.

Uit het ene nummer zijn alle overige prijzen af te leiden. Beschikbaar zijn vijftien waardebonnen van 2500 gulden, 162 draagbare radio's, 1620 boekenrekken, 16.200 grammofoonplaten en 162 duizend pocketboeken.

VARIK		N A A M.	VOORNAMEN.	BEROEP.	WOONPLAATS.
EIGENAAR		de Stichting: Stichting Prins Bernhardfonds "gevestigd te Amsterdam"			
MEDE-EIGENAREN					
VRUCHTGEbruiker, ERFPACHTER, RECHT VAN OPSTALHOUDER OF REZITTER VAN HET RECHT VAN GEbruik EN BEWONING . .					

Volgnommer.	FOLDER, GEHUUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht, enz.)	VERWIJZING NAAR		SOORT VAN EIGENDOM.	GROOTTE.	Bedrag der geschatte pachtwaarde per hectare, vermindert met den pacht, begaafd met afdracht wegens polder- en dijkrenten.	Bedrag per hectare van den afdracht wegens polder- en dijkrenten.	Jaar waarin een vrijdom vervalt.	BELASTBARE OPBRENGST.		BEKNOPT OMSCHRIJVING DER PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN.	AANWIJZING DER ARTIKEL EN VOLGNOMMERS VAN DIT REGISTER						
		het kadastrale plan.	het register van overschrijving (hypotheeken).						On-gebouwd.	T. tiendrent, f. i. iedrent, R. ruitverdelingsrent.		Gebouwd.	Waaruit getrokken.	Waar overgebracht.				
															Artik. d.	Volgnummer.	Artik. d.	Volgnummer.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.
							ha	a	ca		f.	c.	f.	c.				
1		B 1725	1252	101	molenfontein of		160	160	4		170			dj 1965 Verkoop 73/20	2158	2	2187	1
2		1798	id	gracht			160	160	4		450			dj 1964 75/4 bis				
							160	160	4		620			dj 1965 Verkoop 73/20	2158	2	2187	2
														dj 1964				

Het Prins Bernhardsfonds liet de molen enigszins restaureren als zomerhuis.

Mevrouw Kingma wilde er in wonen en liet de molen in 1964 verder restaureren en verbouwen door Werner uit Varik. Zo werd er een grote open haard met een schoorsteen dwars door alle zolders heen gemaakt. Ook werden er nieuwe deuren geplaatst. Maar het bleef een tochtig geheel.

Na de verbouwing krijgt de molen een ander perceelsnummer: B2263

Na één winter had ze het al gezien en vertrok naar Ibiza. Ze verhuurde de molen eerst aan de kunstenaar Willem den Ouden. Tot die het huisje aan de dijk kocht en daarna zat haar broer Mr. Tj.H. Kingma er tijdelijk in. Een bankdirecteur uit Leeuwarden.

ZAAR.		Kingma		Sophia Cornelia		z.b.		Amsterdam	
						3-g.og.		Prinsengracht 54	
						P/a		Ibiza (Spanje)	
								Apertendo 494	
FRUCHTGEbruiker, PACHTER, RECHT VAN ALHOUDER OF BEZITTER AN HET RECHT VAN UIK EN BEWONING . .									

VERWIJZING NAAR											BELASTBARE OPBRENGST.			BEKNOPTE OMSCHRIJVING DER PLAATS GEHAD HEBBENDE VERANDERINGEN.		AANWIJZING DER ARTIKEL EN VOLGNOMMERS VAN DIT REGISTER				
FOLDER, GEHUUCHT of plaatselijke benaming. (Straat, gracht, enz.)		het kadastrale plan.		het register van overschrijving (hypotheeken).		SOORT VAN EIGENDOM.	GROOTTE.			Jaar waarin een vrijdom vervalt.	On-gebouwd.	T. tiendrent, f. i. iedrent, R. ruitverdelingsrent.	Gebouwd.		Watert getrokken.	Waar overgebracht.	Artik.	Volgnummer.	Artik.	Volgnummer.
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.			
7/6 Waaldijk	B 1725	1300	117	molen- fontein of		160	160	4		170		dj 1966	77/10	2164	1	2187	3			
	1798	id	gracht			160	160	4		450				2164	2	2187	4			
						160	160	4		620				2139	1	2187	5			
	B 2263	1300	117	molen- fontein of		620	620	4		620		dj 1966	Verkoop 75/36	2187	12	2187	4			
	B 2223	1300	117	molen- erf		620	620	4		620		dj 1966	Verkoop 73/9	2187	3	2187	1			

In 1976 verkoopt ze de molen weer aan de huidige eigenaar P. Hulsbosch. Deze liet molen in 1981 weer restaureren, zodat hij weer kon malen en draaien, maar deze werd toch ook voornamelijk gebruikt als woning.

In 2009 was de molen weer toe aan een opknappbeurt en er werd een woning vast aan de molen gebouwd.

In 2010 werd vanwege de dijkverhoging en de komst van huizen in "het Molenblok" de molen compleet met woning zo'n 2,5 m omhoog gevijzeld.

Hier het opvijzelen van de molen met woning in december 2010

De firma Bresser met ervaring in de molenwereld heeft de klus geklaard.

Het totale gewicht van de molen met huis is 476 ton

Hier staat het geheel nog maar een paar decimeter van de grond

In 2020 waren er weer enkele kleine mankementen die verholpen moesten worden. Zoals een rot Kruihaspel en een wigklem van een roede die los zat en nog een aantal probleempjes. Molenmaker Berkhof heeft deze werkzaamheden verricht. En nu kan de molen weer draaien als de wind gunstig is.

legenda Bouwkunst type element - rol in ontwerp <i>beschermde bouwkunst</i> ◆ Rijksmonument - leidend ◆ gemeentelijk monument T - leidend ◆ gemeentelijk monument West Betuwe - leidend ◆ beschermd stads- en dorpsgezicht - leidend ◆ beschermde buitenplaats - leidend ◆ niet beschermde bouwkunst ◆ MIP-object - leidend	
Oorlog en Defensie <i>Tweede Wereldoorlog</i> type element - rol in ontwerp ◆ krater - inspirerend ◆ mitrailleursstelling - inspirerend ◆ onbekend - inspirerend ★ stelling - inspirerend ◆ bedding of mangat - inspirerend ◆ mogelijk onderkomen — loopgraaf - inspirerend — zone mangaten - inspirerend ◆ Splitterbox, vermoedelijk - inspirerend ◆ stelling - inspirerend	
Landschapselementen type element - rol in ontwerp — kade, voor 1832 - richtinggevend — krib, normalisatiefase 2 - richtinggevend — krib, normalisatiefase 1, verdwenen - inspirerend	
◆ begraafplaats - leidend ◆ bos - leidend ◆ dijkgroen - richtinggevend ◆ dijkonderhoud - richtinggevend ◆ gracht - leidend ◆ gracht, nu verdwenen - inspirerend ◆ haven - inspirerend ◆ haven, nu verdwenen - inspirerend ◆ inundatiekanaal - leidend ◆ kasteelterrein of omgrachte huisplattegrond - leidend ◆ kleiwinning - inspirerend ◆ krommaker - leidend ◆ kwelkom - leidend ◆ molenbioloop (400m) - leidend ◆ rabatbos - leidend ◆ wiel, nu verdwenen - inspirerend ◆ globale ligging schans, nu verdwenen - inspirerend ◆ historische nederzittingsstructuur (1832) - richtinggevend	
Cultuurlandschappen <i>Stroomruggen</i> - rs1c minder regelmatig ingedeeld, met bewoning - rs1d minder regelmatig ingedeeld, zonder bewoning - rs1a regelmatig ingedeeld, met bewoning - rs1b regelmatig ingedeeld, zonder bewoning - rs1p buitenplaats, met parkaanleg - rs1q kasteelterrein - rs1k kwelkom	
Agrarisch landschap —	

De huidige molen op een terp. Gefotografeerd door Otto Brinkkemper.

Op de stelling met het nieuwe kruihaspel staan Alex Olzheim en de eigenaar Piet Hulsbosch. Samen draaien ze de molen af en toe.

1949

1955

1958

1958

VARIK, Molén

1960

1965

1965

1965

1967

1975

1975

1978

1979

1980

1980

1980

1981

1982

1983

1985

1990

1990

2000

